

چابهار، قطب پتروشیمی منطقه می شود

مزیت عمده منطقه آزاد چابهار نسبت به سایر مناطق آزاد کشور از یک سو، امکان دسترسی سریع به آب های آزاد اقیانوسی هند و از سوی دیگر، اتصال به شبکه راه های زمینی کشور است.

از سوی دیگر، پروژه بزرگ زیرساختی در بندر شهید بهشتی چابهار با اعتبار بیش از ۹۰۰ میلیارد تومان که از دو ماه قبل ممکن شده است، نویددهنده توسعه و آبادانی این بندر راهبردی کشور است. چابهار به جهت برخورداری از موقعیت ممتاز در شرق تنگه هرمز و دریای عمان در مسیر خطوط اصلی کشتیرانی به آفریقا، آسیا و اروپا قرار گرفته و به عنوان کوتاه ترین راه ارتباطی و ترانزیتی کشورهای آسیای میانه و افغانستان به بازارهای خلیج فارس، شرق آفریقا و دیگر نقاط جهان مطرح است. همچنین، توافقنامه سه جانبه ایران-افغانستان-هندوستان موسوم به توافقنامه چابهار یک ظرفیت خوب است تا بتوانیم حجم قابل توجهی از کالا را با توجه به تقاضایی که در این دو کشور وجود دارد، انجام و عملیات ترانزیت شکل بگیرد.

برای بررسی آخرین تحولات درباره چابهار با عبدالرضا فرجی راد، استاد ژئوپلیتیک و سفیر پیشین ایران در نروژ، سریلانکا و مجارستان گفتگویی انجام داده که در ادامه از نظر میگذرد:

« منطقه آزاد چابهار به عنوان قطب انرژی ایران به ویژه در خصوص محصولات پتروشیمی، چه بازارهای هدفی را می تواند پوشش دهد؟ »

در حال حاضر چابهار قطب انرژی نیست اما در آینده با توجه به شروع به کار واحدهای پتروشیمی که در حال ساخت است میتواند قطب انرژی باشد. بازارهای نزدیک به چابهار میتوانند بازارهای خلیج فارس باشند که بعضی از کشورهای خلیج فارس مثل امارات وارد کننده اصلی هستند. بازار هند و کلا شبه قاره هند بازار مهمی است و با توجه به همکاری های گسترده و استراتژیک چین که با پاکستان در حال انجام است، نقش چابهار بیش از پیش مهم تر می شود. از طرفی چون کنار چابهار بندر گوادر در حال توسعه است و در آینده به بندر بزرگ تجاری و اقتصادی تبدیل میشود، رقابت خوبی ایجاد می شود. بندر گوادر پاکستان در ۷۰ کیلومتری چابهار است و میتواند در واقع بخشی از این تولیدات پتروشیمی به این بندر وارد و بازاریابی شود و توسط چینی ها خریداری و به بازارهای بین المللی انتقال یابد. به صورت کلی بندر گوادر در کنار چابهار آینده خوبی دارد و محصولات این ناحیه علاوه بر محصولات پتروشیمی محصولات دیگری هم در این بازار میتواند عرضه شود.

« چابهار چگونه می تواند از پتانسیل های ترانزیتی خود در جابجایی انرژی از شرق و جنوب غرب آسیا تا شمال اروپا استفاده کند؟ »

در حال حاضر چابهار، شرایطی برای استخراج انرژی مثل نفت و گاز ندارد. ممکن است داشته باشد اما هنوز اکتشاف نشده است و در این رابطه فعلاً نمی توان چیزی را متصور بود. در آینده اگر چابهار توسعه یابد میتواند گفت خط لوله گاز و نفت ایران یک خط آن مثل جاسک و خارک در درون اقیانوس هند به چابهار منتقل شود و در واقع از آنجا انرژی ایران با امنیت بیشتری به بازارهای بین المللی منتقل شود اما در حال حاضر چابهار به عنوان قطب انتقال انرژی مطرح نیست زیرا اگر جایی قرار باشد قطب انتقال انرژی باشد یا باید خود آنجا انرژی داشته باشد که چابهار فعلاً ندارد یا باید در اطراف آن مثل پاکستان یا دریای انرژی باشد که بتواند به کشورهای همسایه منتقل کند. لذا نزدیکترین کشور به چابهار عمان، کشورهای عربی خلیج فارس و امارات نیز هستند که طبیعتاً بخشی از تولیدات پتروشیمی ایران فعلاً میتواند به کشورهایی که ذکر شد منتقل شود.

« وضعیت تامین آب در چابهار را چگونه ارزیابی می کنید؟ »

اگر ایران تلاش کند که تکنولوژی انتقال آب و آب شیرین کن را در سطح وسیع و پیشرفته به دست بیاورد ما میتوانیم استان های شرقی از جمله کل سیستان و بلوچستان را که زمانی بخاطر رودخانه هیرمند و رودخانه های دیگر انبار غله ایران بوده است، احیا کند. میتوان

تحویلی در کشاورزی و اقتصاد معیشت مردم و هم مهاجرت معکوس به وجود آورد. اگر زیر ساخت های مناسبی مثل خط ریلی و جاده های مناسب کشیده شود مهاجرت معکوس به بخش های مختلف ایران میتواند انجام گیرد.

« جایگزینی چابهار با جای کانال سوئز چه موقعی محقق می شود؟

ما باید زیر ساخت های خود را درست کنیم. یکی از این زیرساخت ها اسکله چابهار است ؛ اسکله ساخته شده، جوابگوی این مساله مهم نخواهد بود. سرمایه گذاری بزرگ و پیشرفت تری با تکنولوژی های جدید باید در چابهار صورت گیرد.

چابهار تایمز/ محسن آزاد

